

rentes, contumaces, & fraudantes in censuras, & poenas incidisse declarandi, proprietates, fructus, res, & bona ipsorum apprehendendi, & usque ad satisfactionem retinendi; Contradictores, perturbatores, molestatores, & rebelles quoscumque, eisque auxilium, consilium, vel favorem publice, vel occulte quovis quaesito colore praestantes, cujuscumque dignitatis, gradus, & ordinis fuerint, praedictis, aliisque censuris, & poenis ecclesiasticis, nec non pecuniariis, ceterisque juris, & facti remediis opportunis compellendi, illasque etiam iteratis vicibus aggravandi, dignitatibus, beneficiis, & officiis omnibus privandi, & amovendi, & ad futura inhabiles faciendi, interdictum Ecclesiasticum apponendi, auxiliumque brachii secularis, quodcumque opus fuerit, invocandi. Ad sanitatem vero reverteros, qui debite satisfecerint, ab omnibus censuris, & poenis supra dictis in forma Ecclesiae consueti absolvendi, super irregularitate forsitan incurfa dispensandi, & ad pristinum statum omnino restituendi. Praeterea collectores, & subcollectores fide, & facultatibus idoneos in universo Ducatu Sabaudiae, & Principatu Pedemontium, nec non Nicaeae Provinciae nuncupat., & toto ejus Districtu, ac Territorio, & Statu Oneliae, ac in reliqua temporali ditione hujusmodi, quot quot videris expedire, cum simili, aut limitata, non tamen absolvendi potestate, ut infra dicitur, constituendi, eumque, vel eos arbitrio tuo revocandi, negligentes, & morosos removendi, ac alium, seu alios subrogandi, quodcumque tibi videbitur, in delinquentes, & contumaces per te, vel alium, seu alios etiam simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, ac figura Judicii injurendi, & meritis poenis puniendi, modos, & formas in praedictis servandos praescribendi, dubia quaecumque in praemissis forte oritura declarandi, & prorsus omnia, & quaecumque circa ea necessaria, & opportuna faciendi, statuendi, & exequendi, etiam si talia forent, quae mandatum exigent magis speciale, quam praesentibus est expressum.

Modus verificandi cuiusque beneficii redditum.

§.6. Verum pro verificando vero valore singulorum Beneficiorum volumus, & decernimus, ut locorum Ordinarii in suis quisque Dioecesi, vocato Clero, una cum duabus personis a praedicto Carolo Emanuele Duce deputandis, declarare debeant, quantum cuiusque Beneficii ratione pro hujusmodi decima debeatur. Si quis se super hujusmodi declaratione gravatum senserit, gravaminis cognitio ad te pertineat.

Decimasque colligendi.

§.7. Exactionem autem hujusmodi decimarum juxta dictam declarationem in qualibet Dioecesi a duobus collectoribus ab Episcopo, & Clero nominandis, & a te per tuas patentes literas deputandis faciendam esse; Pecunias autem penes personas fide, & facultatibus idoneas quemlibet Episcopum deputandas curare, illasque postea statutis solutionum temporibus in manus tuas transmittere debere volumus, & declaramus. Tu vero pecunias praedictas ei-

dem Carolo Emanueli Duci, aut ab eo deputato consignare curabis.

§.8. Ceterum, quia non intendimus eidem Carolo Emanueli Duci ultra summam annuam 10000. scutorum auri in auro ratione hujusmodi decimarum ex qualibet ex dictis ditionibus videlicet Ducatus Sabaudiae, & Principatus Pedemontium, & Nicaeae, cum Statu Oneliae concedere, volumus, ut si decimae in qualibet ex dictis ditionibus colligenda summam praedictam 10000. scutorum exceperint in notabili quantitate, tu illas ratam partem in qualibet Dioecesi respective minuendo ad dictam summam in qualibet ex dictis ditionibus reduces, ita tamen, ut si in altera ex eisdem ditionibus decimae hujusmodi ad summam 10000. scutorum non ascenderint, & in altera eandem summam exceperint, non debeant, nec possint ex decimis unius excedentis suppleri decimae alterius ditionis deficientis.

Decem millia scuta solummodo quolibet anno exigenda.

§.9. Ad hujusmodi autem decimarum solutionem Clerum Civitatis, & Dioecesis salutarum ad instar aliorum teneri volumus, & declaramus. Volumusque etiam, ut tu ex decimis in Principatu Pedemontium, & Nicaeae, ac Statu Oneliae praedictis [non autem in Ducatu Sabaudiae] ut praefertur, exigendis, postquam exacta fuerint, decimam partem pro tua provisione retinere possis; ita tamen, ut Clerus nihil ratione hujusmodi provisionis, aut alia quavis de causa ulterius solvat, quam integras decimas supra dictas. Tu vero ex singulis decem per te pro tua decima parte ut supra exactis, duo nostro, & Sanctae Romanae Ecclesiae Camerario cum effectu persolvas.

Leges nonnullas servandas.

§.10. Non obstantibus fel. rec. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, ac aliis Apostolicis Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non Ecclesiarum, Monasteriorum, Ordinum, Congregationum, Hospitalium, Militiarum, & locorum praedictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, quodque Praelatis, & personis praedictis, eorumque Ecclesiis, & locis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto, nec non personis, earumque nominibus, cognominibus, Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, & locis hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus in genere, & in specie quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, & solutiones decimarum aliter, quam secundum antiquam taxam, & nisi in universali decimarum per orbem impositione fieri prohibentibus, nec non promissionibus, donationibus, obligationibus, juramentis, renunciationibus, vinculis, & cau-

Contraria tolluntur.

cautelis in assignatione praedictarum pensionum factis, quibus per impositionem decimae hujusmodi neminem teneri, neque eas quoad praemissa contra quemquam locum habere declaramus, aliisque indultis, & literis Apostolicis generalibus, & specialibus, cujuscumque tenoris existant, per quae praesentibus non expressa, aut omnino non inserta effectus earum impediri quomodolibet valeat, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, quae omnia contra praedicta nolumus cuiquam suffragari, ceterisque contrariis quibuscumque.

Clementis V. Constitutio servanda.

§.11. In percipienda vero decima praedicta Constitutionem pie memoriae Clementis Papae V. etiam Praedecessoris nostri in Concilio Viennensi editam, ac praesertim quoad monetam currentem exigi, quodque nec calices, nec libri, ceteraque Ecclesiarum ornamenta divino cultui dicata, aliaque suppellex Ecclesiastica ex causa pignoris capi, recipi, vel distrahi, aut alias quomodolibet occupari debeant; quinimo volumus, ut illius occasione Ecclesiarum Monasteria, aliaque pia, & sacra loca quaecumque debitis propterea non fraudentur obsequiis, ac divinis in iis cultus, ac solus Altissimo famulantium, & ministrorum numerus nullatenus minuatur, neque eis quoquomodo injuncta onera, aut pia, quae exerceri solent, opera, & officia ullo modo minuantur, seu negligantur, sed illorum congrue supportentur onera consueti. Nec quisquam etiam plura, aut fortasse beneficia, aut pensiones quancumque valoris obtinens pro quietantia ultra vigesimam partem unius aurei nummi solvere cogatur.

Fides transmissis danda.

§.12. Praesentium vero literarum exempla etiam impressa Notarii publici manu subscripta, ac tuo sigillo ob signata eandem in Judicio, & extra illud ubique locorum fidem facere, quam ipse originales facerent, si essent exhibitae, vel ostensa.

Dat. die 6. Julii 1606. An. II.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die 6. Julii 1606. Pontificatus nostri Anno II.

XLI.

Extensio, & nova concessio gratiarum, & privilegiorum Congregationi Regulari Beatae Mariae Fulien. Monachorum Ordinis Cisterciensis.

Institutionem, & alia de hac Congregatione vide in Constit. XLIV. Sixti V. Religiosos Tom. IV. Par. IV. fol. 211.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium 7

Divina disponente clementia in eminenti Apostolatus specula, meritis li-

cet imparibus constituti, animo revolventes, quod & si ea, quae pro salutari, & quieto Christianorum quorumlibet, praesertim sub Religionis jugo, regularibusque pia vita institutis, virtutum Domino famulantium laudabili, & provida Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum ordinatione concessa, & facta dignoscuntur, plenam roboris obtineant firmitatem, illis nihilominus nostrae approbationis, & innovationis robor adjicimus, ut eo firmiter illibata perdurent, quo saepius erunt Sedis Apostolicae praesidio communita, efficacemque operam circa earundem conservacionem libenter adhibemus, ut fideles ipsi privilegiis, & gratiis sibi concessis hujusmodi in Domino plene gaudentes, in pacis, & tranquillitatis amoenitate conquietantur, ac in eorum instituti Regularis observantia, & mandatorum Domini semita, ac erga dictam Sedem devotione ferventius perseverent.

§.1. Sane pro parte dilecti filii Joannis a Sancto Hieronymo Vicarii Generalis Congregationis Regularis Beatae Mariae Fulien. nuncupatae, Nobis exhibita petito continebat, quod alias, postquam felix recordationis Sixti V. Papa Quintus Praedecessor noster &c. Omittitur reliqua quia Sixti V. Constitutio legi potest loco citat. in Rubric.

Sixtus V. hanc Congregationem instituit, eique privilegia concessit ut hic in rubr.

§.2. Pie memoriae Clemens Papa VIII. etiam Praedecessor noster, ob laudabilem vitam, & plurimas alias virtutes, & opera fructuosa &c. Omittitur residuum quia legitur Tom. V. Par. II. fol. 232.

Clem. VIII. illa amplavit ut in Constit. hic citat.

§.3. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, dictus Joannes Vicarius Generalis, praeter ceteris sibi juxta statuta, & ordinationes ipsius Congregationis, usque ad proximam illius Capituli Generalis celebrationem, demandati officii Vicariatus generalis dictae Congregationis post obitum quondam Petri a Sancto Bernardo Superioris Generalis ejusdem Congregationis ad praesens defuncti, incumbentibus sollicitudinibus, hanc curam potissimum suam existimans, ut per Sixtum, & Clementem Praedecessores praefatos concessa, & approbata, in suo robore conserventur, propterea praemissa omnia, etiam munimine nostro roborari summo opere desideret, pro parte ejusdem Joannis Vicarii Generalis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut singulis literis eidem Congregationi concessis praedictis, pro illarum viridi observantia, etiam robor nostrae confirmationis adjicere, aliasque in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Congregatio nunc supplicat Pontifici pro confirmatione, & extensione dignorum privilegiorum.

§.4. Nos igitur, qui dictae Congregationis Fulien. & Monachorum ejus statum prosperum, & tranquillum, propter uberes fructus, quos Congregatio ipsa, multa praefulgens gloria meritorum, & gratia Sanctitatis, in agro militantis Ecclesiae hactenus produxit utiliter, ac producit, & in futurum producturam fore spe firma tenemus, intensius desideramus affectibus, praedictorum Sixti, & Clementis, ac aliorum Praedecessorum nostrorum vestigiis inhaerent-

Qui juxta petita concedit.

rentes, ipsumque Joannem Vicarium Generalem a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, ejusdem Joannis Vicarii Generalis supplicationibus hujusmodi in hac parte etiam inclinati, Sixti, & Clementis Prædecessorum literas hujusmodi eidem Congregationi Fuliensi, ac illius Monasteriis, Prioratibus, Oratoriis, & locis, nec non eorum Superioribus, Abbatibus, Monachis, Monialibus, & Religiosis, in genere, vel in specie, sub quacumque verborum forma concessas, ac omnia, & singula in eis contenta, quatenus sint in usu, & dicti Concilii Tridentini Decretis, ac aliis Canonis sanctionibus non contrariantur, nec sub ullis revocationibus Apostolicis comprehendantur, Apostolica auctoritate, tenore presentium, perpetuo approbamus, & confirmamus, ac illa perpetuo firmitatis robore obtinere debere decernimus.

Extenditur & communitate privilegia aliorum quorumcumque Ordinum Monasticorum.

§.5. Et insuper, ut Monachi, & Religiosi Congregationis hujusmodi tanto ferventius divinis beneplacitis insistant, quanto majoribus se viderint spiritualibus gratis fore munitos, omnia, & singula privilegia, prerogativas, concessiones, favores, facultates, declarationes, conservatorias, immunitates, exemptiones, libertates, ceterasque gratias, preeminencias, & indulta cujusvis generis existentia, & spiritualia, & temporalia, quacumque illa sint, quæ tam eidem Cisterciensi Ordini, ac Abbati Monasterii Cistercii, ac ejusdem Cisterciensis Ordinis, & Capitulo etiam generali, ac quibusvis Monasteriorum Abbatibus, etiam quatuor primis, videlicet, de Firmitate, Pontiniaco, Claravalle, & Morimundo, quam etiam aliis Religionibus Monasticis, eorumque Professoribus, ac utriusque sexus eorum Monasteriis, Ecclesiis, necnon dilectis filiis earumdem Religionum Generalibus, Præsidentibus, & quibusvis Superioribus, Prælatis, & Capitulis etiam Generalibus, & Provincialibus, seu intermediis, eorumque Definitoribus, Abbatibus, Prioribus, Abbatissis, Monachis, Monialibus, Novitiis, Fratribus, Conversis, Donatis, ac quibusvis eorum, & earum utriusque sexus Regularibus personis, tam in dicta Urbe, quam etiam in quibuscumque Mundi partibus consistentibus, & illorum intuitu, aut aliis quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, seu per Nos, & Successores nostros, aut alios auctoritatem habentes, concessa sunt, & concedentur, quibus de jure, usu, consuetudine, vel privilegio, seu concessione Apostolica, vel Imperiali, Archiepiscopali, Episcopali, in genere, vel in specie, ac tam conjunctim, quam divisim, aut aliis quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac

uti, frui, potiri, & gaudere possunt, vel poterant in futurum, quorum concessorum tenores presentibus pro expressis habentes, ac si de verbo ad verbum infererentur, etiam si talia sint, quæ specialem, & individuum requirerent mentionem, & seu particularem insertionem, ad dictam Congregationem Fuliensem, ac singula illius tam virorum, quam mulierum Monasteria, illorumque Superiores, Prælatos, & quacumque utriusque sexus regulares personas, auctoritate, & tenore prædictis etiam perpetuo extendimus, illaque eis communicamus, & de novo concedimus, ac suffragari volumus. Ita tamen, quod dicta Congregatio Fuliensis, illiusque utriusque sexus Monasteria, Prioratus, Grangia, Domus, Ecclesie, Oratoria, Collegia, Pia, & charitativa loca, res, & bona, Sanctorumque Festivitates, Conventus, & Capitula, etiam Generalia, Particularia, seu Provincialia, eorumque Superiores Generales, & Seniores Assistentes, Definidores, Visitatores, Abbates, Abbatissa, Priores, & quicumque alii Superiores, nec non Officiales, Ministri, Monachi, Moniales, Novitii, Conversi, Donati, Familiares, Procuratores, & negotiorum Gestores, Benefactores, & alia singulares utriusque sexus Regulares persone sub eorum cura, & secundum eisdem Congregationis instituta, nunc, & pro tempore degentes, & existentes, præmissis omnibus, & singulis, æque pariformiter respective, & absque ulla penitus differentia, singula singulis concernentia, perinde ac si ea omnia illis, & eorum singulis principaliter, & expresse, & non ad instar concessa, ac si in eis talis Congregatio Fuliensis, illiusque Capitula, Monasteria, Ecclesie, districtique Superiores, Prælati, ac utriusque sexus persone, res, & bona expressa, prænominata, nec non a principio in favorem eorumdem a Sede Apostolica emanassent, & immediate concessa essent, & fuissent, in quantum eidem Congregationi expediat, ejusque gubernio, & constitutionibus non adversentur, uti, frui, & gaudere libere, & licite possint, & valeant.

§.6. Et insuper presentes literas sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, aut derogationibus similibus, vel dissimilibus gratiarum, concessionum, & aliorum quorumcumque, nullatenus comprehenduntur, sed semper ab illis exceptas esse, & censi debere, ac quovis quæsito colore, vel ingenio, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostre defectu notari, vel impugnari nullatenus posse, sed illas semper validas, & efficaces existere, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & inviolabiliter observari, ac eidem Congregationi Fuliensi, illiusque Superiori Generali, & Monachis perpetuo suffragari.

§.7. Sicque, & non aliter in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apo-

Decernit, quod presentes literæ non comprehenduntur sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, aut derogationibus, quodque de vitio subreptionis notari, non possint.

Apponit decretum irritans.

Apostolice Auditors, & ipsius Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, in quibusvis causis, & instantiis, judicari, & definiri debere. Nec non si secus super his a quocumque, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Deputat Judices cum amplissimis facultatibus pro illarum executione.

§.8. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopo Tolosano, & Episcopo Parisiensi, ac dilecto filio causarum Curie Camera Apostolicæ generali Auditori per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta hujusmodi, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dicti Joannis Vicarii Generalis, nec non pro tempore existentis Superioris Generalis, ac districtorum filiorum Abbatum, & aliorum Superiorum dictæ Congregationis Fuliensis, in præmissis jus, & interesse quomodolibet habentium, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in eisdem præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra presentes literas, & in eis contenta hujusmodi ab omnibus ad quos spectat, & spectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari, ac etiam Vicarium Generalem pro tempore existentem, aliosque Superiores, & Abbates Congregationis, & interesse habentes hujusmodi, nec non eorum singulos illis pacifice frui, & gaudere, non permitentes eos, aut aliquem eorum desuper per quoscumque quomodolibet indebitè molestari, perturbari, vel inquietari. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, nec non legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogat contrariis.

§.9. Non obstantibus recolenda memoria Bonifacii Papæ Octavi similiter Prædecessoris nostri, qua cavetur expresse, ne quis extra suam Civitatem, vel Dioecesim, nisi in certis tunc expressis casibus, & in illis ultra unam diem a fine suæ Dioecesis ad judicium evocetur, seu ne Judices a prædicta Sede deputati, extra Civitatem, vel Dioecesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel alii vices suas committere audeant, vel præsumant. Et in Concilio generali edita de duabus, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate presentium ad judicium non trahatur, aliisque quibusvis Apostolicis, nec non in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac etiam aliorum Monasteriorum, Ecclesiarum, Ordinum statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis stabilimentis, usibus, & naturis,

privilegiis quoque, indultis, ac literis Apostolicis, illis, vel alicui eorum, & præsertim eidem Cisterciensi Ordini, ac Abbati Monasterii Cistercii, Superioribus, & personis per quoscumque Romanos Pontifices pariter Prædecessores nostros, & Sedem prædictam, sub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam motu simili, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, etiam forsitan consistorialiter, aut alias quomodolibet in genere, vel in specie concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ac nemini in præjudicium præmissorum suffragari posse, aut debere decernimus. Nec non omnibus illis, quæ Sixtus, & Clemens Prædecessores prædicti in dictis suis literis voluerunt non obtinere, contrariis quibuscumque: aut si aliquibus communiter, vel divisim a dicta Sede indultum, quod interdicti, suspensi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§.10. Et quia difficile foret, presentes literas originaliter ad omnia, & singula loca, in quibus opus esset, deferri, volumus, & prædicta auctoritate Apostolica decernimus, quod earumdem presentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, aut manu Superioris generalis, & sigillo ejusdem Congregationis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ originalibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Decernit, quod transumptis harum literarum plena fides adhibeatur.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam &c. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei &c.

Sanctio penalis.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo sexto, quinto Idus Julii, Pontificatus nostri Anno II.

Dat. die 9. Julii 1606. An. II.

Sequitur

Sequitur alia non ab similibus gratiarum concessio.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

IN supereminenti Apostolica dignitatis specula superna dispositione (meritis licet imparibus) constituti, ex incumbente Nobis Apostolica sollicitudinis officio circa curam Ecclesiarum, & Monasteriorum, omnium solertia reddimur indefessa solliciti, ut juxta debitum Pastoralis officii, eorum occurramus dispendiis, & profectibus, divina cooperante clementia, salubriter intendamus.

§. 11. Cum itaque, sicut accepimus, licet alias felicitis recordationis Clemens Papa Octavus Prædecessor noster Congregationem Beate Mariæ Fulienfis Cisterciensis Ordinis, illiusque Superiorem Generalem, Abbates, Abbatissas, Priores, Monachos, Moniales, & alias quascumque singulares personas, necnon Monasteria, Grangias, Loca, & bona quæcumque tunc præsentia, & futura, & ad eos quomodolibet spectantia, & pertinentia, & quæ deinceps spectarent, & pertinerent, illisque concederentur, vel ad illos devolverentur, ab omni jurisdictione, gubernatione, regimine, subjectione, administratione, obedientia, visitatione, correctione, & emendatione Abbatissæ Generalis Ordinis Cisterciensis, & aliorum pro tempore existentium Abbatum, Prælatorum, & Superiorum ejusdem Ordinis Cisterciensis, auctoritate Apostolica perpetuo eximeret, dictamque Congregationem, ac Superiorem Generalem, necnon Abbates, Abbatissas, Priores, Monachos, Moniales, Monasteria, & bona prædicta sub immediatam suam, & Sedis Apostolicæ protectionem, regimen, subjectionem, gubernationem, & obedientiam receperit.

§. 12. Nihilominus quidam locorum Ordinarii in causis, & negotiis dictæ Congregationis sese ingerere non verentes, sub prætextu, quod in literis prædicti Clementis Prædecessoris nulla de exemptione a locorum Ordinarij jurisdictione mentio facta fuerit, dictæ Congregationis Monachos multiplici vexatione perturbant. Nos igitur qui dictæ Congregationis Fulienfis, & Monachorum ejus statum prosperum, & tranquillum, propter uberes fructus, quos Congregatio ipsa in agro militantis Ecclesiæ hæcenus produxit utiliter, ac producit, & in futurum producturam fore, spe firma tenemus, intensius desideramus affectibus, ejusdem Congregationis Monachorum, aliarumque utriusque sexus Regularium personarum, ut majori cum quiete, ac spiritus fervore, juxta eorum Regularia instituta Altissimo gratum exhibeant famulatum, statui opportunius providere volentes, illosque intima charitate prosequentes, necnon Superiorem Generalem, ac omnes, & singulas personas ejusdem Con-

Clem. VIII. Congregatio- nem B. Mariæ Fulien. & regimine Abbatissæ generalis Ordinis Cisterciensis ex- mit.

Et sic Pont. eum modo ne dū eximit ab omni jurisdic- tione Præla- torum Ordini- Cisterciens. sed eorum om- nium Ordina- riorum, ac jurisdictionem Ec- clesiasticam.

gregationis a quibusvis excommunicatio- nis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, motu proprio non ad alicujus Nobis desuper oblata petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, ac certa scientia, deque Apostolica potestatis plenitudine, Congregationem prædictam Fuliensem, ejusque Generalem, Abbates, Abbatissas, Priores, Monachos, Moniales, Conversos, Donatos, Novitios, Vassallos, eorumque Monasteria, Domos, Grangias, & in eis servientes, loca, res, & bona quæcumque præsentia, & futura, atque ad ea quomodolibet spectantia, & pertinentia, & quæ deinceps ad ea spectabunt, & pertinebunt, illisque concedentur, vel ad ea devolventur, denno ab omni superioritate, jurisdictione, gubernatione, regimine, administratione, subjectione, obedientia, dominio, visitatione, & emendatione non solum Cistercii, Clarevallensis, & aliorum nunc, & pro tempore existentium Generalium, ac Morimundensis, & aliorum Abbatum, Prælatorum, & Superiorum Ordinis Cisterciensis, quacumque auctoritate fungentium, & funtutorum, sed etiam quorumcumque Archiepiscoporum, Episcoporum, & aliorum Ordinarij, ac Judicium Ecclesiasticorum, Prælatorum, & aliarum personarum quacumque auctoritate fungentium, & funtutorum, & quantumvis amplissimis privilegiis utentium, & usurorum, perpetuo prorsus eximimus, & totaliter liberamus.

§. 13. Ipsamque Congregationem Fuliensem, ejusque Generalem, necnon Abbates, Abbatissas, Priores, Monachos, Moniales, Conversos, Donatos, Novitios, Monasteria, Grangias, Domos, Loca, res, & bona prædicta sub immediatam nostram, & Sedis Apostolicæ protectionem, regimen, subjectionem, gubernationem, & obedientiam recipimus.

§. 14. Ita quod Archiepiscopi, Episcopi, Ordinarii, Vicarii, Judices, & Officiales prædicti, etiam ratione delicti, aut contractus, vet rei, de qua ageretur, nullam in eos, & eorum aliquem, aut Monasteria, membra, & bona prædicta, tamquam prorsus exemptos, & exempta, jurisdictionem, correctionem, superioritatem, dominium, vel potestatem exercere, aut excommunicationis, suspensionis, vel interdicti, aut quavis alias sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas promulgare præsumant, seu possint, aut debeant quoquo modo. Nec ipsi sic exempti, nisi juxta formam Concilii Tridentini coram illis, aut ipsius Sedis Apostolicæ Delegatis, nisi in literis eis pro tempore directis, de præsentibus specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum mentio fiat, ad judicium evocari, aut quovis modo directe, vel indirecte molestari possint.

Congregatio- nem Fulien. sub im- mediata Sedis Apostolicæ protectione recipit.

Monachos Cisterciens. a nemine excommunicari suspendi, vel interdicti, neque coram aliis Judicibus ad judicia vocari posse decernit.

possint. Decernentes omnes, & singulos processus, sententias, censuras, & poenas, quos, & quas per Archiepiscopos, Episcopos, seu eorum aliquem contra Superiorem Generalem, Abbates, & alios sic exemptos, necnon Monasteria, & Loca hujusmodi etiam exempta, ut præfertur haberi, vel promulgari, necnon quicquid secus super his ab eis, & alio quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irrita, & inania, nulliusque roboris, vel momenti.

Hi qui Monachos etiam ratione decimarum perturbaverint, poenas imponit.

§. 15. Necnon prædictis Archiepiscopis, eorum Vicariis Generalibus, ac aliis Ordinariis Judicibus Ecclesiasticis, & Secularibus, necnon Prælati etiam dicti Ordinis Cisterciensis, & aliis quibuscumque personis præsentibus, & futuris cujuscumque dignitatis, gradus, & conditionis sint, & fuerint, in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis late sententiæ poena, (a qua non nisi a Romano Pontifice pro tempore existente, nisi in mortis articulo, absolvi possint) præcipimus, & mandamus, ne impostero perpetuis futuris temporibus in rebus, & negociis, etiam ratione delicti, vel contractus ubicumque commissi, vel inchoati, sese ingerere, aut Generalem, Abbates, & alias ejusdem Congregat. utriusque sexus personas, Vassallos, Subditos, Familiares, & in eis servientes quomodolibet molestare, vel in aliquo perturbare, aut bona prædicta occupare, vel de terris, & possessionibus suis præsentibus, & futuris, quas propriis manibus excolunt, aut aliis excolenda tradiderunt, & tradent, quomodolibet in futurum decimas, talleas, aut aliud quodcumque genus exactionis, etiam prætextu cujuscumque Visitationis, aut transitus, necnon de hortis, virgultis, & piscationibus suis, ac de suorum animalium nutrimentis exigere, aut extorquere audeant, vel præsumant.

Litteræ Martini V. & aliorum quorumcumque Rom. Pont. circa exemptiones decimarum innovat.

§. 16. Innovantes (præterquam in iis, in quibus Concilio Tridentino prædicto adversantur) super hoc literas exemptionis felicitis recordationis Martini Quinti, Sixti Quarti, Innocentii Octavi, & aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum eidem Ordini Cisterciensi concessas, & dictæ Congregationi Fulienfis alias per Nos communicatas, quibus univèrsus Cisterciensis Ordo a solutione decimarum prorsus eximitur, quarum tenores, ut præmittitur, præsentibus pro sufficienter expressis, ac si de verbo ad verbum infererentur, haberi volumus.

Congreg. Fulien. omnibus & singulis privilegiis Ordinarij gaudere posse indulget.

§. 17. Et insuper, ut Monaci, & Religiosi Congregationis hujusmodi tanto ferventius divinis beneplacitis insistant, quanto majoribus se viderint spiritualibus gratiis fore munitos, omnia, & singula privilegia, prærogativas, concessiones, favores, facultates, declarationes, immunitates, exemptiones, libertates, ceterasque gratias, præminentias, & indulta cujusvis generis existentia, spiritualia, & temporalia, quacumque illa sint, quibusvis Mendicantium Ordinum Congregationibus, eo-

rumque Professoribus, ac utriusque sexus eorum Monasteriis, Ecclesiis, Domibus, Collegiis, Regularibus Locis, necnon dilectis filiis eadem Religionum, & Congregationum Generalibus, Præpositis, Superioribus, Prælati, & Capitulis, tam Generalibus, quam Provincialibus, Fratribus, Monialibus, Novitiis, Conversis, Donatis, ac quibusvis eorum, & earum, utriusque sexus Regularibus personis in quibuscumque Mundi partibus consistentibus, etiam illorum intuitu, & per viam communicationis, extensionis, aut alias quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, seu per Nos, & Successores nostros, aut alios auctoritatem habentes concessa sunt, & impostero concedentur, ac quibus singula Congregationes prædictæ, eorumque Monasteria, Ecclesiæ, Domo, & Loca, ac Superiores, Fratres, Moniales, & personæ hujusmodi de jure, usu, & consuetudine, vel privilegio, aut concessione Apostolica, vel alia quavis auctoritate in genere, vel in specie, ac tam conjunctim, quam divisim, aut alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possunt, vel poterunt quomodolibet in futurum, quarum concessionum tenores præsentibus pro expressis habentes, ac si de verbo ad verbum infererentur, etiam si talia sint, & forent, quæ specialem, & individuam requirent mentionem, seu particularem insertionem, (quatenus sint in usu, & non sint revocata, neque sub ullis revocationibus comprehensa, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, ac Constitutionibus Apostolicis non adversentur,) ad eandem Congregationem Fuliensem, & singula illius, tam virorum, quam mulierum Monasteria, illorumque Superiores, Abbates, Prælatos, & quascumque utriusque sexus Regulares personas, auctoritate, & tenore prædictis, etiam perpetuo extendimus, illaque eis communicamus, & de novo concedimus, ac suffragari volumus. Decernentes etiam præsentibus literas, & in eis contenta quacumque nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostre, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, aut alias quomodolibet infringi, retractari, seu invalidari ex quacumque causa, vel prætextu minime posse, sed semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, suosque plenarios, & integros effectus fortiri, & obtinere. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegates, aliosque Commissarios, etiam, causarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuiuslibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, definiri, & interpretari debere, ac ex nunc irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, eisdem auctoritate, & tenore decernimus.

Executores deputatio.

§. 18. Quocirca Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis Taurinensi, Rothomagensi, & Tholosano, ac Episcopo Parisiensi, necnon dilecto filio causarum Curiae Camerae Apostolicae Generali Auditori per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Generalis pro tempore existentis, & aliorum Superiorum, & personarum dictae Congregationis Fuliensis fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos praemissorum omnium, & singulorum effectu, pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac praemissis non parentes, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Derogatio quoruncumque in contrarium facientium.

§. 19. Non obstantibus fel. recor. Bonifacii Papae Octavi Praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo aliquis auctoritate praesentium ultra tres dietas ad iudicium non trahatur, ac quibusvis aliis Apostolicis, ac in universalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac dictorum Ordinariorum locorum, & Ordinum Cisterciensis, & Mendicantium etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eorumdem Ordinariorum, & Ordinum Cisterciensis, & Mendicantium, illorumque Generalibus, Abbatibus, Superioribus, Ecclesiis, Monasteriis, & personis praefatis, sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus in contrarium praemissorum concessis, ac pluries confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus. Aut si eisdem locorum Ordinariis, Iudicibus, & Vicariis, necnon Generalibus, Abbatibus, Superioribus Ordinum huiusmodi, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod excommunicari, suspendi, vel interdicti non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum manu Ge.

§. 20. Ceterum volumus, & dicta aucto-

ritate decernimus, quod earumdem praesentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae, aut manu Generalis, & sigillo ejusdem Congregationis Fuliensis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio, & alibi, ubi opus fuerit, quae adhiberetur eisdem praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 21. Novem. 1606. Pont. nostri Anno III.

neralis, & sigillo Congr. munitorum, fides.

Dat. die 21. Novem. 1606. An. II.

XLII.

Confirmatio sententiae latae a nonnullis Cardinalibus Delegatis, qua declaratur Conventum Sanctissimae Trinitatis in Monte Pincio Ordinis Minimorum S. Francisci de Paula ad Fratres nationis Gallicae pertinere, soliusque Correctoris Generalis visitationi esse subiectum.

Ex Regest. in secret. Brev.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romani Pontificis, in quo divina dispositione potestatis plenitudo consistit, prudentia circumspicienda ad ea, quae statui prospero praesertim Regularium locorum quorumlibet, in illis studio pia vitae deditarum personarum profutura conspiciat, operosis studiis intendit, & his propterea ordinata fuisse dicuntur, ut illibata persisterent, Apostolici muniminis adjicit firmitatem, & alias desuper disponit, prout in Domino conspiciat salubriter expedire.

Proemium.

§. 1. Sane pro parte charissimi in Christo filii Nostri Henrici Francorum, & Navarrae Regis Christianissimi Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod cum alias, seu nuper postquam lites, & controversiae inter ipsum Regem, & dilectos filios fratres nationis Gallicanae Ordinis Minimorum Sancti Francisci de Paula Domus, seu Conventus Sanctissimae Trinitatis in Monte Pincio de Urbe ex una, & Fratres aliarum Nationum ejusdem Ordinis partibus ex altera, occasione habitationis, residentiae, regiminis, & praeminentiae dictae Domus, seu Conventus ortae extitissent, & graviores in dies oriri formidarentur, felic. rec. Clemens Papa VIII., & Leo XI. Praedecessores nostri desiderantes litibus, & controversiis huiusmodi finem imponere, ac quieti, & tranquillitati dictae Domus, sive Conventus in perpetuum consulere, dilectis filiis nostris Pompejo tituli Sanctae Balbinae Arigonio, necnon Hieronymo tituli Sancti Blasii de Annulo Pamphilio nuncupati Sanctae Romanae Ecclesiae Presbyteris Cardinalibus differentiarum, & controversiarum huiusmodi causam per specialia rescripta terminandam commiserint, ipsique Cardinales pravia per eos super praemissis matura deliberatione habita, definitivam

Clem. VIII. & Leo XI. controversiam vertentem inter Fratres Nationis Gallicanae & Fratres aliarum Nationum Ordinis Minimorum S. Francisci de Paula super Conventu Sanctissimae Trinitatis in Monte Pincio duobus Cardinalibus assignandam commiserint.

Judices delegati declarant Correctorem huius Conventus ex Gallis esse eligendum, dictumque Conventum solius Correctoris Generalis visitationi esse subiectum.

in scriptis tulerint, & pronunciarerint sententiam, tenoris subsequens.

§. 2. Die 20. Junii 1605. videlicet. Christi nomine invocato. Pro Tribunali sedentes, & solum Deum praeculis habentes, per hanc nostram definitivam sententiam, quam unanimiter in his scriptis de Juris peritorum consilio, & assensu ferimus in causa, & causis, quae coram Nobis virtute specialium Brevium, seu commissionum felic. recor. Clementis VIII., & Leonis XI. vertuntur inter charissimum Galliarum Regem, & Fratres nationis Gallicae Ordinis Minimorum Sancti Francisci de Paula Conventus Sanctissimae Trinitatis in Monte Pincio ex una, & Fratres aliarum Nationum ejusdem Ordinis partibus ex altera, de, & super habitatione, residentia, regimine, & praeminentia dicti Conventus, seu Domus Sanctissimae Trinitatis, rebulque in actis causae, & causarum praedictarum latius coram Nobis deductis, dicimus, sententiamus, decernimus, & declaramus, Conventum praedictum Sanctissimae Trinitatis in Monte Pincio de Urbe per Fratres Gallicae Nationis regendum, & habitandum, quamdiu inveniantur, qui inibi residere, & cultui divino insistere voluerint, itaut de cetero, quamdiu Fratres dicti Ordinis praedictae Nationis Gallicae idonei reperiantur, ut praemissum est, nullus alius quam ejusdem nationis Gallicae in Correctorem eligi, seu admitti, aut electus confirmari quoquomodo possit, seu praesumatur; necnon Dominum, seu Conventum praedictum Sanctissimae Trinitatis ab omni, & quacumque superioritate, jurisdictione, visitatione, correctione, subjectione, & obedientia praeter quam pro tempore existentis Rev. Patris Correctoris Generalis, vel ejus oculati Visitatoris, penitus esse liberum, immunem, & exemptum, vexationes, & impedimenta, perturbationes, & molestaciones quascumque per dictos Fratres aliarum nationum, de, & super praemissis, & illorum occasione quomodolibet factas, & praestitas, factaque, & praestita fuisse, & esse temerarias, illicitas, indebitas, iniquas, & injustas, temerariaeque, & illicitae, indebitae, & injustae, ac de facto praesumptas, & praesumptas, illasque, & illa ipsi Fratres aliarum nationum minime licuisse, neque licere, & propterea illis, & quibuscumque praetensionibus eorumdem Fratrum, aliarum nationum de, & super praemissis imponendum perpetuum silentium fore, & esse, prout imponimus, mandatumque desuper necessarium, & opportunum, etiam de manutenendo decernendum, & relaxandum fore, & esse, prout decernimus, & relaxamus, dictosque Fratres aliarum nationum ab expensis hactenus factis absolvimus, & ita dicimus, declaramus, decernimus, & pronunciamus, & definitive sententiamus, non solum modo, & forma praemissis, sed etiam omni meliori modo. Ita pronunciamus, Pompejus Cardinalis Arigonius. Ita pronunciamus Hieronymus Cardinalis Pamphilius.

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

§. 3. Nos attendentes praedictos nationis Gallicae dicti Ordinis Fratres hactenus pie, & religiose cum odore bonae famae sub suavi dicti Ordinis jugo in dicto Conventu vixisse, & de praesenti vivere, aliisque aliarum nationum ejusdem Ordinis Fratribus pietate, moribus, & observantia regulari praeruluxisse, & praerulucere, ob idque Ordinem huiusmodi inibi a suo laudabili statu, ac illius Fratres praedictos in perpetuis tranquillitate, & pace fovere, necnon quibusvis litibus, discordiis, & scandalis obviare volentes, ejusdem Henrici Regis Christianissimi supplicationibus hac in parte inclinatis, praedictam sententiam, ac omnia, & singula in ea contenta, ac expressa quaecumque ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine auctoritate Apostolica tenore praesentium approbamus, & confirmamus, illique perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adjicimus, omnesque, & singulos solemnitate, & alios defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplementus.

Paulus dictam sententiam confirmat.

§. 4. Districte inhibentes pro tempore existentibus Generali Correctori, & Fratribus dicti Ordinis, ac eorum singulis sub majoris excommunicationis latae sententiae, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, necnon privationis Dignitatum, Officiorum, vocisque activae, & passivae, & perpetuae inhabilitatis ad illa, vel alia imposte- rum obtinenda per eorum quemlibet, si contraverint, seu aliquis eorum contraverint, eo ipso incurrendis poenis, ne de cetero quovis alios, quam praedictae nationis Gallicanae dicti Ordinis Fratres in Conventu huiusmodi Correctores, seu alias locales, & Conventuales, vel habitatores eligere, aut electos confirmare, inibi recipere, vel eis locum, & domicilium assignare, seu etiam quoquomodo eosmittere, vel tolerare praesumant: nolumus tamen, quod Fratres dictae nationis Gallicae, qui fugitivi, seu quavis alia juris, aut facti infamia notati fuerint, in dicta Domo, seu Conventu recipiantur, vel admittantur. Decernentes ex nunc irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Poenas contra inobedientes statuit.

§. 5. Quocirca Ven. Fratri Episcopo Sabinen. ac dilectis filiis nostro in Alma Urbe Vicario, & Causarum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Regis Christianissimi, & Correctoris, ac Fratrum dictae Domus Sanctissimae Trinitatis, aut alicujus eorum requisiti fuerint, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes faciant auctoritate nostra illos, & eorum quemlibet praemissorum omnium, & singulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes

Executores designat.

eos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet molestari, perturbari, & inquietari: Contradictores quoscumque per censuras, & penas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogare eorum
statutis.

§.6. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, necnon privilegiis, indultis, & literis Apostolicis in contrarium forsan quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque; Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Dat. die 13.
Julii 1606.
An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 13. Julii 1606. Pont. nostri Anno II.

X L I I I.

Ex Reg. in
Secret. Brev.

Extensio ad aliud sexennium indulti a Clemente VIII. concessi, ut Parochiales Ecclesie Regni Valentie, & illarum perpetuæ Vicariæ pro Mauris ad Fidem Christianam conversis instruendis erecta, non solum dicti Regni Indigenis, sed etiam Alienigenis, & quorumvis aliorum Regnorum naturalibus conferri possint, non obstantibus literis Sixti V.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Procurium

Romani Pontificis providentia circumspecta ad ea sollicito studio respicere debet, per quæ Catholica Fidei conservationi, & animarum salutis opportune consulatur.

Clem. VIII.
literis, de quibus
in rubrica
reconferuntur.

§.1. Alias siquidem a se, re, Clemente Papa VIII. Prædecessore nostro emanarunt literæ tenoris subsequenti videlicet [Clementis Papa VIII. Ad futuram rei memoriam. Decet Romanum Pontificem suæ provisionis ministerio prospicere, ut Constitutiones a Prædecessoribus quandoque pro temporum, & locorum qualitate, ac præsertim pro divini cultus augmento, & animarum salute suspendantur. Cum itaque sit. rec. Sixtus Papa V. Prædecessor noster sua perpetuo valitura Constitutione statuerit, & ordinaverit, ut perpetuis futuris temporibus omnia, & singula Beneficia Ecclesiastica in Regno Valentie tunc, & pro tem-

pore consistentia, etiam si Parochiales Ecclesie, seu earum perpetuæ Vicariæ essent, & quoquo modo pro tempore vacarent, solum indigenis Regni prædicti vere, realiter, & non fide in eo natis, & nascituris conferri deberent: Decernens inter alia, quascumque collationes, aliasque dispositiones de quibuscumque Beneficiis Regni prædicti contra hujusmodi statuti formam pro tempore factas ipso jure nullas, & invalidas fore, & esse, ipsique statuto nullatenus derogari posse: Voluit tamen, ut si aliquando dictis indigenis, ut in alio Regno Beneficia obtinere possent, permitteretur, tunc vicissim, ut indigenæ illius Regni ad Beneficia Regni Valentie obtinenda habiles efficiantur, & alias, prout in eisdem Sixti Prædecessoris desuper expeditis literis nonis Septembris Pontificatus sui Anno Tertio plenius continetur. Cumque charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus Nobis nuper exponi fecerit, in prædicto Regno multa esse Oppida, Terras, & loca a Christianis Morischi appellatis, seu descendentibus a Mauris, seu alias noviter conversis in toto, vel in parte inhabitata, & præterea pro eorum in fide Christiana faciliiori instructione complures Parochiales Ecclesias, etiam auctoritate Prædecessorum nostrorum noviter erectas esse, & adhuc alias etiam auctoritate nostra erigi procurari, quo sit, ut difficile sit, tot reperiri viros ejusdem Regni Indigenas, seu naturales, qui in eo orti sint, Presbyteros Sæculares idoneos, qui hujusmodi curis præfici possint, & præterea Nobis humiliter supplicari fecerit, quatenus in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur attentis præmissis, ac literarum ejusdem Sixti Prædecessoris tenorem, & omnia in eis contenta, præsentibus pro expressis habentes, eisdem literas quoad Parochiales Ecclesias hujusmodi, illarumque Vicarias ad sexennium suspendimus, ac viribus evacuamus, ita ut hujusmodi sexennio tantum durante, & non ultra, de ejusdem Regni Parochialibus Ecclesiis prædictis, earumque Vicariis quovis modo vacantibus in eisdem Oppidis, Terris, & Locis, in quibus Morischi, seu noviter conversi prædicti habitant, etiam quibusvis aliis aliorum Regnorum Indigenis, seu naturalibus Presbyteris Sæcularibus, atque etiam quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium Regularibus, qui ipsos Moriscos, sive noviter conversos in fide Catholica, & pietate diligenter, & solcite instruant, ipsique Evangelium, & doctrinam Christianam etiam in proprio, quoad fieri poterit, ipsorum idioma explicare, & prædicare possint, & debeant, per locorum Ordinarios, & eos, ad quos spectat, respective provideri, seu Ecclesias hujusmodi, earumque Vicarias commendari libere, & licite possint, & valeant, perinde ac si prædicti Sixti Prædecessoris literæ hujusmodi non emanassent, illis, ac quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis in contrarium quomodolibet facientibus,

ibus, non obstantibus quibuscumque. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 28. Februarii 1597. Pontificatus nostri Anno Sexto.

Philippus III.
Clementis li-
teras peti-
torogati.

§.2. Cum autem, sicut charissimus in Christo filius noster Philippus Tertius Hispaniarum Rex Catholicus Nobis nuper exponi fecit, post lapsum dicti Sexennii, & adhuc eadem viguerit, & vigeat difficultas reperiendi viros Ecclesiasticos dicti Regni Valentie Indigenas, seu naturales, quibus prædictæ Parochiales Ecclesie conferri poterint, & possint, præsertim ob tenuitatem reddituum earumdem Parochialium Ecclesiarum de novo pro instructione, & cura animarum dictorum Morischorum ad fidem Christianam noviter converforum, & ideo etiam post lapsum dicti sexennii occurrente aliorum earumdem Parochialium Ecclesiarum vacatione, illa personis Alienigenis collate, seu commendate fuerint: Cupit idem Philippus Rex, qui non minori, quam claræ mem. Philippus Secundus Rex Catholicus ejus genitor pietate, charitate, & solitudine Catholica fidei conservationem in prædicto, & aliis Regnis suis procurat, collationes, & commendas de Parochialibus hujusmodi Ecclesiis post lapsum dicti sexennii factas per Nos revalidari, & ulterius, ut deinceps dictæ Parochiales Ecclesie personis etiam Alienigenis conferri, & commendari juxta præinsertas Clementis Prædecessoris literas possint, concedi, Nobisque humiliter supplicari fecit, ut in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Procurium
Philippus

§.3. Nos igitur piis ejusdem Philippi Regis votis, quantum cum Domino possumus, annuere, ac Parochialium Ecclesiarum prædictarum, ne propter præmissa Rectoribus, seu Administratoribus destituta remaneant, cure opportune prospicere volentes, ac prædicti Sixti Prædecessoris literarum tenorem præsentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, eisdem Sixti Prædecessoris literas, ac omnia, & singula in eis contenta, quoad Parochiales Ecclesias præfatas, illarumque Vicarias, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, ad sexennium tantum a data præsentium suspendimus, ac viribus, & effectu pro toto dicto sexennio evacuamus, ita ut ipso tempore durante, in prædictis Parochialibus Ecclesiis, & illarum Vicariis locum non habeant, sed de illis nunc, & pro dicto tempore quovis modo vacantibus, & vacaturis, non solum ejusdem Regni Valentie Indigenis, sed etiam Alienigenis, & quorumvis aliorum Regnorum naturalibus Presbyteris Sæcularibus idoneis, & ab Ordinariis locorum approbatis, servata tamen forma Concilii Tridentini, provideri, nec non etiam quorumvis Ordinum etiam Mendicantium Regularibus pariter idoneis, & approbatis, qui ipsos Moriscos, sive noviter conversos in fide Catholica, & Christiana pietate diligenter, & solcite instruant, ipsique Evangelium, & doctrinam Christianam etiam in proprio ipsorum, quoad

fieri poterit idioma explicare, & prædicare possint, & debeant, in commendam, aut administrationem concedi libere, & licite possint, & valeant, perinde ac si prædictæ Sixti Prædecessoris literæ non emanassent, auctoritate, & tenore prædictis concedimus, & indulgemus, ac collationes, provisiones, commendas, & concessionem in administrationem de prædictis Parochialibus Ecclesiis, seu illarum Vicariis, ut præfertur, faciendas validas, firmas, & efficaces fore, & esse, suisque plenarias, & integros effectus sortiri; & obtinere debere statuimus, & ordinamus.

Faciasque va-
lidam collatio-
nem.

§.4. Præterea quascumque collationes, provisiones, commendas, & alias dispositiones de similibus Parochialibus Ecclesiis in favorem personarum Alienigenarum, ac Religiosorum quorumvis etiam Mendicantium post lapsum prædicti sexennii factas, quarum singularum Ecclesiarum denominationes, situationes, Dioceses, & veros annuos valores, ac personarum hujusmodi nomina, cognomina, ordines, qualitates, & alias circumstantias etiam necessario expriment, præsentibus pro expressis haberi volumus, simili Apostolica auctoritate per easdem præfatas revalidamus, confirmamus, & approbamus, ac validas, & firmas remanere, ac personas tam Sæculares, quam Regulares hujusmodi, in quarum favorem factæ sunt, Ecclesias hujusmodi in titulum, vel commendam, aut administrationem respective, prout illis concessæ sunt, quoad vixerint, retinere, ac illarum fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque percipere, exigere, & levare, in suosque usus, & utilitatem convertere libere, & licite posse.

Causale.

§.5. Sicque, & non aliter in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, nec non fructus, redditus, & proventus quoscumque ex Parochialibus Ecclesiis, seu Vicariis prædictis per personas præfatas hætenus perceptos, illis, & cuilibet illarum respective remittimus, & condonamus.

Executores
designat.

§.6. Quocirca Venerabili Fratri Archiepiscopo Valentini, ac dilectis filiis nostro, & Apostolica Sedis in Regnis Hispaniarum Nuncio, ac Curie Caesarum Camera Apostolica generali Auditori per præfatos committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios præfatos literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte interesse habentium, aut alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra illos, & quemlibet eorum præmissorum omnium, & singulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper a quo-